

► Jubilerende ouderenbond KBO-Brabant verandert van spel naar steun

‘Wij komen in actie waar de overheid tekortschiet’

KBO-Brabant? Dat is toch die reis- en spelletjesclub met de drie k's van kaarten, kienen en keuvelen? „Dat doen we ook nog”, zegt voorzitter Leo Bisschops. Maar nu de overheid ‘steeds vaker niet thuis geeft’ is zijn vereniging vooral onmisbaar geworden als hulp- en belangenorganisatie vóór en dóór senioren.

Hessel de Ree

Breda

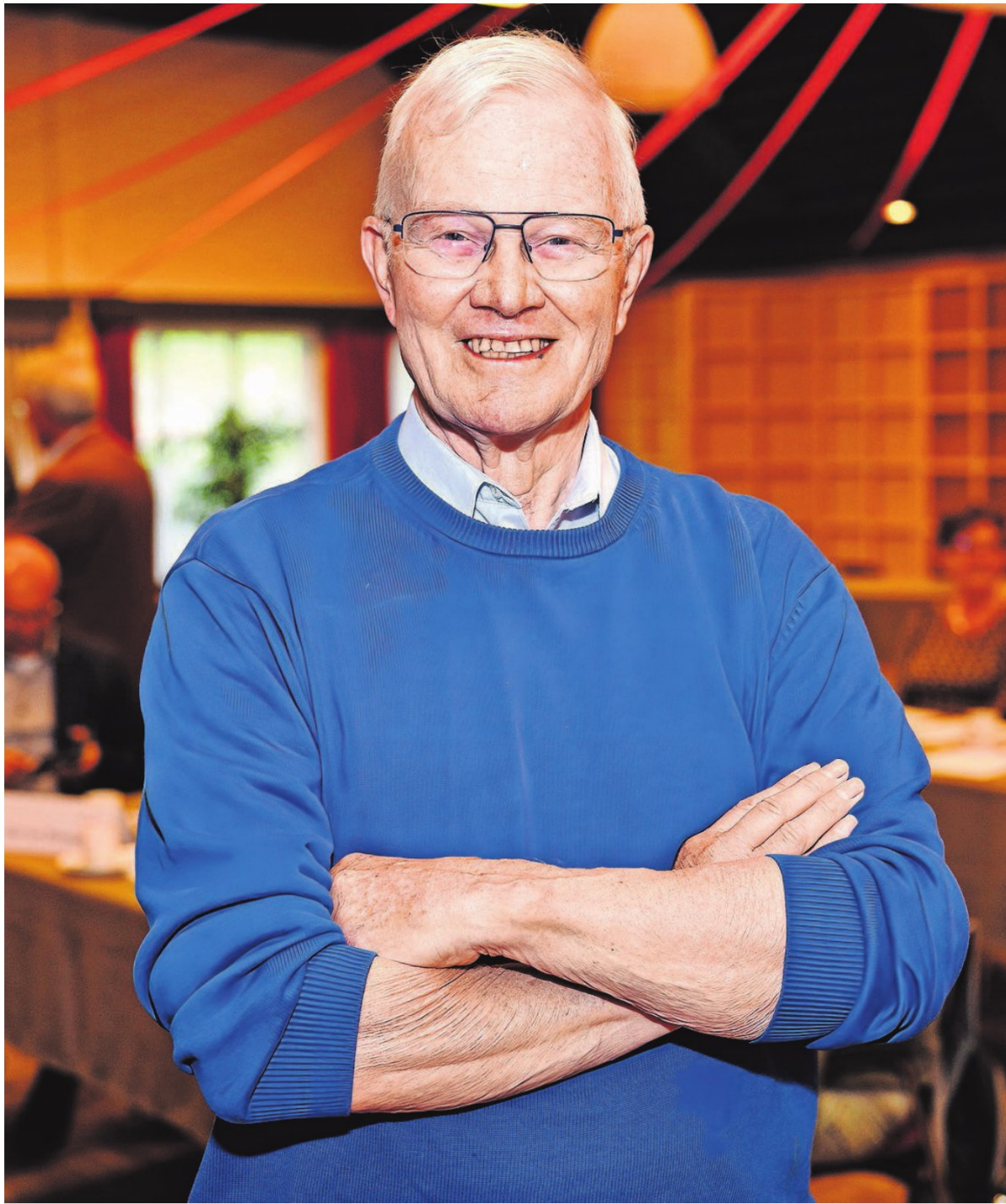
‘We gaan naar de mensen toe, praten met ze op onze drukbezochte bijeenkomsten in wijken en dorpen. Hoe woon je, is je huis nog geschikt, wie brengt je naar het ziekenhuis? Dat soort problemen, die ze vaak met niemand delen. Bij ons luchten mensen hun hart wel, want wij zijn vertrouwd. Dan komt ineens de vertwijfeling eruit: ‘Ik wil mijn huis uit, want ik kan het niet meer aan’.”

Dat is de moderne Katholieke Bond van Ouderen op zijn best, vindt Bestenaar Bisschops. „Wij komen dan in actie. We halen er bijvoorbeeld de woningbouwvereniging bij, of de makelaar. We geven advies. Wat is er allemaal mogelijk. Praat er thuis eens over, of met de buurman. En we sturen ervaringsdeskundigen die dit zelf meemaakten, leden die weten hoe gevoelig zo’n verandering ligt en het delicate proces begeleiden.”

Gesprekken

De 81-jarige voorzitter noemt het praktijkvoorbeeld van een oudere dame die graag uit haar (te) grote woning wilde verhuizen. „Maar dat niet over haar hart kon krijgen. De as van haar pas overleden echtgenoot was rond zijn lievelingsboom in de tuin gestrooid. In gesprekken met ons heeft ze dat uiteindelijk toch los kunnen laten. Ze had gewoon even tijd nodig.”

„Zulke bewustwordingsprocessen vragen tijd. We doen het daarom stapsgewijs, planten het zaadje: wat wil ik? Verhuizen naar het Knarrenhof, of blijven we hier wonen? Onze kracht is dat we mensen laten nadenken over hun grenzen, over verantwoordelijkheid. Want dat nadenken over la-

◀ Leo Bisschops, voorzitter KBO-Brabant: „Bij ons luchten mensen hun hart wel, want wij zijn vertrouwd.” FOTO DCIMEDIA

digbaar. Je kunt daar steeds over klagen, maar wij hebben ons aan die ontwikkeling aangepast. Daarom zijn we in 2011 ook uit de overkoepelende Unie KBO gestapt. Die zette haar kaart op Den Haag. Daar hebben we natuurlijk ook onze contacten, maar wij geloven meer in de lokale aanpak.”

U heeft de komende jaren nog uitdagingen genoeg dan. In het Hoofdlijnenakkoord trekken de coalitiepartijen althans niet vele miljarden extra uit voor de ouderenzorg.

„Juist omdat ik met hart en ziel bij de overheid heb gewerkt, zie ik des te helder dat de overheid niet meer kan leveren. Nederland kan de zorg het niet meer aan. Dat merken de senioren als grootste gebruikers van zorg natuurlijk als geen ander. Maar ook een overheid die zijn grenzen bereikt en tekort schiet, mag nooit zeggen: ‘Doe het dan zelf maar’. Wij willen wel nadenken hoe we kunnen helpen de nood te lenigen, vooral van de kwetsbaarste mensen. Dat sluit aan op onze historische taak: omzien naar elkaar. Ouderen vinden die aanpak fijn, zo blijkt, want wij groeien de laatste jaren weer fors.”

U klinkt ondanks alle problemen strijdlustig en optimistisch. Ziet u oplossingen?

„Juist de groepen die de overheid het hardst nodig hebben, bereikt ze het slechts. Toch snapt iedereen dat diezelfde overheid niet bij iedereen in huis kan komen. Daarom brengen wij ouderen bij elkaar in buurthuizen en zaaltjes. Dan zie je ineens mooie dingen gebeuren: mensen die opstaan en de ander spontaan een helpende hand bieden.”

We tellen in Nederland 4 tot 5 miljoen informele mantelzorgers: familie, vrienden, bekenden. In onze bond alleen al zijn ook nog eens vele duizenden vrijwilligers actief met brede deskundigheid en vaardigheden. Wij zeggen: blijf niet op je krent zitten, help mee. We willen het maatschappelijke aanbod koppelen aan de behoefte.”

Wat verwacht u daarbij van de overheid?

„Gemeenten komen in Brabant steeds meer tot het besef dat ze met ons moeten samenwerken, al subsidiëren ze onze lokale afdelingen in Oost-Brabant wel meer dan in West-Brabant, wat best raadselachtig is. Wat wij willen? Faciliteer ons. Zorg bijvoorbeeld voor goede, betaalbare onderkomens waar we terecht kunnen, zoals dorpshuizen en wijkcentra. Verder regelen we het zelf wel.”

ter is uitgerekend bij ouderen van tachtig jaar meestal verder weggeschoven dan bij ‘jongeren’ van zestig. Wij zeggen: praat vandaag over morgen, want de overheid kan niet alles meer oplossen.”

„Wij helpen ouderen met raad én daad. Onze cliëntondersteuners komen thuis aan de keukentafel helpen bij het invullen van de belastingaangifte, het maandelijks bijhouden van de administratie of moeilijke Wmo-aanvragen en -rechtszaken. Die rechtszaken winnen we trouwens allemaal.

Nadenken over later is bij ouderen van 80 jaar meestal verder weggeschoven dan bij ‘jongeren’ van 60

– Leo Bisschops, voorzitter KBO-Brabant

De Katholieke Bond van Ouderen van Dagen werd in 1948 in Breda opgericht door enkele parochianen als tegenhanger van de ‘rode’ Algemene Bond van Ouderen van Dagen. Hij kreeg snel navolging in Brabant. Moederbond KBO Brabant telt nu 270 autonome afdelingen

Onze deskundige is een gepensioneerde bestuursrechter met passie voor de zaak”, zegt Bisschops met triomfantelijke grijns. „Daarbij”, duidt de voorzitter, „moeten we soms ook onrealistische verwachtingen dempen. Je kunt wel een scootmobiel willen, maar als je nog kunt fietsen...”

Uw organisatie is dus niet alleen een gezelligheids- en bezigheidsclub meer. Ze vervult een cruciale maatschappelijke functie. Dat is toch eigenlijk het werk van de overheid?

„Wij nemen de verantwoordelijkheid waar de overheid tekort schiet in ondersteuning van oude-

met op het hoogtepunt 134.000 leden (nu 121.000). Het gemiddelde pensioeninkomen van de leden is 600 euro per maand, naast AOW. KBO-Brabant viert vandaag in het Provinciehuis het 75-jarige bestaan, in bijzijn van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

ren. De rijksoverheid heeft zich de laatste jaren steeds verder teruggetrokken uit het maatschappelijke middenveld, door jarenlang fors te bezuinigen en privatiseren en zorgtaken over te hevelen naar provincies en later gemeenten. Ik weet het precies, heb dat proces van dichtbij meegemaakt als plaatsvervangend directeur Jeugdbeleid op het toenmalige ministerie van WVC. Misschien is een kleine schuldbekentenis wel op zijn plek.”

„De gedachte bij die overheveling van taken was ook om de oplossing niet van bovenaf op te leggen, maar dichterbij de burgers te brengen, lokaal dus. Dat is verde-